

Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački
Uvod i homilija
u euharistijskome slavlju blagdana sv. Ivana, apostola i evanđelista
Klinika za infektivne bolesti 'Dr. Fran Mihaljević',
Zagreb (Mirogojska 8)
Srijeda, 27. prosinca 2017., u 14 sati

U Isusovu pozdravu mira svima čestitam Božić i radosno dodajem: *Uistinu mi je drago što sam ponovno s vama!* A ta ljepota osjećaja povezana je s našim prošlogodišnjim slavljem, molitvom i susretom koji još uvijek živo pamtim po srdačnosti i blizini; kao da i nije prestao. Premda je godina bila ispunjena događajima i doživljajima, u meni je ostala živjeti svježina iskrenosti i nutarnje punine na koju sam se često vraćao u mislima i molitvama, osobito kada sam prolazio pokraj Klinike; po običaju uputim barem kratku molitvu za djelatnike i bolesnike.

Svima vam prenosim i pozdrave i molitveno zajedništvo našega zagrebačkog nadbiskupa, kardinala Josipa. A kada vas gledam, poznavajući tek djelić vaših života, briga i odgovornosti, kako ne zahvaliti Gospodinu za vas i vama. Zahvaljujem Vama, gospođo Ravnateljice, Vama, gospodine Zamjenice, svima odgovornima za upravljanje Klinikom; vama, dragi liječnici, medicinske sestre, tehničari, osoblje u raznim službama. To je zahvala i za našu suradnju, a naročito za napore i pomoć koju pružate svojom stručnošću i ljubavlju prema bolesnicima. Njih, bolesnike, ali i vas, vaše obitelji, sve naše potrebe Crkve i hrvatske domovine, unesimo u ovo slavlje.

Drago mi je da ovu misnu žrtvu zajedno sa mnom prinosi i vlč. Željko Faltak, župnik župe sv. Ivana Krstitelja na Novoj vesi. On je također dar u protekloj godini u povezanosti i suradnji s vama, a za pastoralne potrebe bolesnika. Hvala sestrama milosrdnicama za njihovu molitvenu raspjevanost, s kojom ćemo se i mi lakše odvažiti svoje nakane i osjećaje prinijeti Bogu pjevajući.

Danas je blagdan svetoga Ivana, apostola i evanđelista. On nam je ostavio zapisanu rečenicu o istini da je Bog ljubav. Pred tim darom zastanimo i u svjetlu Ljubavi ispitajmo savjest, pokajmo se za svoje grijehе, oprostimo jedni drugima i prihvatimo Božje oprostjenje, slaveći novi život u Kristovu utjelovljenju i uskrsnuću.

Homilija

Liturgijska čitanja: 1Iv 1,5 – 2,2; Iv 20, 1-8

1. Na Božić smo čuli navještaj Proslova Ivanova Evanđelja, početak koji govori o Početku, o Božjoj Riječi, o prihvaćanju i neprihvaćanju, o istini i svjetlu, o vjeri i životu. I dok je Proslov prožet pojmovljem koje može zvučati i djelovati odmaknuto od neposrednosti doživljaja, početak Prve poslanice koji smo čuli je uistinu konkretan: „Što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše... navješćujemo i vama.“

A koja je svrha? Kaže Ivan: Pišemo vam „da radost naša bude potpuna“. Najprije je zanimljivo ja piše u množini; svjedočanstvo nije samo njegovo, a drugo: očito mu je stalo podijeliti to iskustvo s drugima; bez toga ne bi bilo radosti u punini.

Evandjelje pak, što može djelovati neobično o Božiću, govori o Isusovu uskrsnuću. Ljudi u ovim danima žele neki Božićni ugođaj, žele izvanjski 'štimung'. To je lijepa riječ - 'ugodač', jer dolazi od glazbala. Ona se ugađaju prema određenom tonu. Božićni ton je Božja ljubav. Zato idu zajedno i Božić i Uskrs, i Betlehem i Jeruzalem i kolijevka i prazan grob. To je kršćanski ugođaj koji se ne tiče trenutnoga veselja, nego duboke radosti.

Tu ugođenost susrećemo u ljubavi *koja pokreće i vidi*.

2. Najprije smo zapazili da u ovome Evandjelju sve tri osobe koje se spominju trče: Marija Magdalena, Šimun i učenik kojega je Isus ljubio. Kada pomislim na liječnike, na bolnicu, i kada nije u pitanju samo hitna služba, uz vaš je poziv vezana žurba iz ljubavi. Osim nje, druga je sastavnica vidjeti potrebu i pomoći.

Naime, na puno mjesta u Bibliji čujemo o promatranju, o gledanju, o viđenju. Čini mi se vrijednim osjetiti razliku. Evandjelje po Ivanu sačuvano je i preneseno nam je na grčkome jeziku koji kao i hrvatski i drugi jezici razlikuje: gledati, promatrati i vidjeti.

No, zanimljivost je u tome što grčki za gledati i promatrati koristi riječ *theoreo*, od koje dolazi i riječ 'teorija'. To je nešto što je stvarno, pred našim očima, što možemo provjeriti, raščlanjivati, ali nas se ne tiče duboko.

Apostol Ivan je ušao u grob: „vidje i povjerova“. Tu Evandjelje koristi glagol „oráo“. On ne znači samo promatrati, nego susresti, osjetiti, razumjeti, iskusiti... To je pogled duha, gledanje koje vidi onkraj predmeta i koje svaku stvar povezuje s cjelinom i cjelinu sa svakom stvari. To nije tek neki umni proces nego duhovna sposobnost koja vodi k vjeri, k pouzdanju u ono svjetlo koje se nalazi u dubini stvarnosti.

Ivan je vidio znakove smrti, ali te znakove nije povezao sa smrću koja je nadvladala Isusov život. On je povjerovao onomu što je Isus govorio o uskrsnuću. Onkraj privida i 'teoretiziranja', Ivan je povezao zbilju s onim što je rekao Čovjek koji ga je volio. Ivan je ušao u Isusov grob, ali i u svoj život i povjerovao, jer je susreo ljubav za koju zna da ne prestaje zatvaranjem grobnoga kamena.

3. Prenesemo li to u ozračje Božića, vidjet ćemo da se pokreću pastiri, da se pokreću mudraci. Pred njima je običnost: dvoje siromašnih ljudi i dijete. Ali oni vide, jer gledaju iz ljubavi. Oni koji theoretiziraju, koji su imali sve pokazatelje, proroštva, ali su ostali u sebičnosti - ne vide. I kada se pokreću, pokreće ih pogled na njihove povlastice, na mogućnost da izgube vlast, i posežu za nasiljem. To je slijepa žurba.

Na grobu se događa susret s neočekivanom prazninom. To je polazište kršćanske vjere; polazište Crkve, stoljeća darovanih života, predivne kulture

nesebičnosti, ljepote predanosti bližnjima, civilizacije koja je na zemlji razmaknula granice smrtnosti i trajno upućuje na novi život. U dubini našega bića nalazi se pogled koji ne zastaje na smrti.

Učenik koji ostaje prikovan uz ono što je očito, uz ono što dohvaća sluhom, ne može vidjeti Uskrsloga. Iskustvo proslave otajstva naše vjere poziva nas da se polako dopustimo odgajati nevidljivim; vidjeti povijesne događaje, ali ići onkraj povijesti; vidjeti konkretnost svakidašnjice, sa svime što ju čini teškom, ali ne se zaustaviti na njoj. Jer, ono što pokreće čovjeka; ono što daje okus našem životu zemaljskim je očima nevidljivo.

4. I još jedna naznaka. Apostol Ivan je jedini među apostolima, u čijemu ponašanju nema 'zamjerki'. Za razliku od drugih, o njemu ne piše da je rekao ili učinio nešto što bi bilo u oprečnosti, što se Isusu ne bi svidjelo. Nije nam poznato da bi posumnjao, usprotivio se, zanijekao, donio neprimjerenu odluku. On je jedini ostao uz Učitelja sve do smrti na križu i primio Mariju koju Isus daje za Majku.

I na tome tragu, a ne samo zbog ne htijenja spominjanja svoga imena u vlastitome zapisu, ima smisla oznaka 'učenik koga je Isus ljubio'.

Međutim ta neimenovanost omogućuje nama da se svatko može poistovjetiti i pronaći upravo u tome obilježju. Mi smo učenici i učenice koje Isus ljubi. Puno je poticaja i utjehe u tome.

Tako vidimo tri uporišne točke koje se tiču vaše karizme, vašega poziva: a) žurba iz ljubavi koja pritječe u pomoć; b) prepoznavanje i dublje viđenje stvarnosti, ispod ljudske slabosti i nametnute praznine koju ostavlja smrtnost; c) ljubljenost od Gospodina koja daje snagu za ustrajnost u dobru, u podnošenju protivština.

5. Vjera je prijanjanje srcem, najdublje pouzdanje u Isusa uskrsloga koji je prepoznat kao Gospodin sviju, bogat prema svima koji ga zazivaju. Vjera Crkve je uvijek apostolska i seže kroz stoljeća do života, susreta i svjedočanstva apostola. Zadivljujuće je s kolikom je pažnjom, čuvanjem i oduševljenjem Kristova Radosna vijest nošena do naših dana, u vremenima u kojima tehnička sredstva nisu imala današnje mogućnosti. Očito je riječ o dragocjenosti, o vjerodostojnosti koja je privlačila i ostaje privlačnom, jer kroz nju se nazire sva istina.

I opet se, u molitvi Crkve, nalazimo pred apostolskom vjerom, primljenom u Crkvi, s najsnažnijim evanđeoskim svjedočanstvom u životima vjernika, kao što kaže apostol Ivan: „Dječice, ne ljubimo riječju i jezikom, već djelom i istinom.“ (1Iv 3, 18) No, ne zaboravlja da smo grješni ljudi te da poznaje našu nedosljednost i našu grješnost. To nas ne smije pokolebati, jer Bog nije došao čovjeku pred lice staviti grijeh, nego radost. Piše sv. Ivan: „Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca – Isusa Krista, Pravednika.“ (1Iv 2, 1)

Primjer apostola pokazuje da se upravo oprostjenje grijeha pretvara u ljubav. Tako Marija Magdalena, Apostolka apostolâ, kojoj je srce govorilo da smrt ne može pobijediti ljubav pokreće žurbu apostola, spasonosni nemir i ispunjavanje čežnje.

U Ivanovu trku prema grobu nalazi se simbolika cjelokupne naše vjere. Vjernički hod je trčanje, gotovo let prema onomu koji je naša ljubav, život i naše sve. Isus za Ivana nije jedna od istina, niti novo učenje, niti novo obećanje, nego Onaj bez kojega se ne može živjeti.

Amen.